

Aşırı düşük teklif açıklaması yapacak istekliler tarafından makine ve ekipman girdilerinin bileşenlerinden amortismanı yönelik yapılacak açıklamalarda, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanan rayiçlerin kullanılması veya makine ve ekipmanın isteklinin kendi malı olması halinde ilgili makine ve ekipmanın edinim bedeli üzerinden açıklama yapılması hk

Kamu ihale mevzuatı hüküm ve açıklamaları, ihale dokümanında yer alan düzenlemeler, idare tarafından gönderilen aşırı düşük teklif açıklama talebi yazısı ve ekleri ile istekliler tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulan belgeler çerçevesinde yapılan inceleme neticesinde aşağıdaki tespitlere ulaşılmıştır.

– Çekim İnş. Bet. A.Ş. – MSK Müh. Taah. A.Ş. İş Ortaklığına ilişkin olarak yapılan değerlendirmeler:

Söz konusu istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında; açıklama istenen iş kalemlerine ilişkin analizlerin, açıklama istenilen 04.403 poz numaralı “mermer tozu (beyaz)”, 02.017 poz numaralı “Her cins ve tonajda motorlu araç taşıma katsayısı K” ve 04.109 poz numaralı “Mazot (motorin)” girdilerine ilişkin olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yayımlanmış olan rayiçlerin belirtildiği listenin, “(modifiye bitüm) katkı maddesi zati bedeli”, “taş mastik asfalt (TMA) için katkı maddesinin (elyaf) iş başında temini”, “asfalt kazıma makinası (400 HP gücünde max 2.05m freze genişliğinde, 0.15 m freze derinliğinde, konveyörlü)” ile polimer modifiye bitüm plentine ilişkin üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin sunulduğu anlaşılmıştır.

Sunulan belgeler incelendiğinde, analizlerde 04.403 poz numaralı “mermer tozu (beyaz)”, 02.017 poz numaralı “Her cins ve tonajda motorlu araç taşıma katsayısı K” ve 04.109 poz numaralı “Mazot (motorin)” için öngörülen fiyatların, Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yayımlanan 2019 yılı rayiç fiyatları ile uyumlu olduğu görülmüştür.

“Taş mastik asfalt (TMA) için katkı maddesinin (elyaf) iş başında temini” girdisi için öngörülen fiyatın tevsiki amacıyla Asfamak İth. İhr. İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.den alınan fiyat teklifi sunulduğu, fiyat teklifinin üzerinde SMMM imza ve kaşesi ile “Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın/fiyatların, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımda düzenlenerek onayladığımız 03.09.2019 tarih ve 1 sayılı satış tutarı tespit tutanağındaki ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80’inin altında olmadığını beyan ederim.” beyanının ve dayanak tutanağın 2018 yılı 4. geçici vergi beyanname dönemi verilerine göre hazırlandığı bilgisinin yer aldığı, ölçü biriminin uyumlu olduğu, fiyat teklifinde yer alan birim fiyatın, ekinde sunulan Satış Tutarı Tespit Tutanağı ile uyumlu olduğu, tutanağın mevzuata uygun olarak hazırlandığı, Ticaret Sicili Gazetesinin internet sitesi üzerinden yapılan inceleme neticesinde fiyat teklifini veren

firmanın ilgili alanda faaliyet gösterdiği görülmüştür.

“(Modifiye bitüm) katkı maddesi” girdisi için öngörülen fiyatın tevsiki amacıyla Öznergiz Asf. Kim. Araç Kir. San. ve Tic. Ltd. Şti.den alınan fiyat teklifi sunulduğu, fiyat teklifinin üzerinde SMMM imza ve kaşesi ile “Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın/fiyatların, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımca düzenlenerek onaylanan 26.07.2019 tarih ve 2019/11 sayılı satış tutarı tespit tutanağındaki ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80’inin altında olmadığını beyan ederim.” beyanının ve dayanak tutanağın 2018 yılı 4. geçici vergi beyanname dönemi verilerine göre hazırlandığı bilgisinin yer aldığı, fiyat teklifinde yer alan birim fiyatın, ekinde sunulan Satış Tutarı Tespit Tutanağı ile uyumlu olduğu, tutanağın mevzuata uygun olarak hazırlandığı, Ticaret Sicili Gazetesinin internet sitesi üzerinden yapılan inceleme neticesinde fiyat teklifini veren firmanın ilgili alanda faaliyet gösterdiği görülmüştür.

Ayrıca söz konusu istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında “asfalt kazıma makinası (400 HP gücünde max 2.05m freze genişliğinde, 0.15 m freze derinliğinde, konveyörlü)” girdisi için öngörülen fiyatın tevsiki amacıyla MH Taahhüt İnşaat A.Ş.den alınan fiyat teklifinin, polimer modifiye bitüm plenti için öngörülen fiyatın tevsiki amacıyla Marini Makine A.Ş.den alınan fiyat teklifinin sunulduğu, söz konusu fiyat tekliflerinin ekinde Satış Tutarı Tespit Tutanaklarının yer aldığı, fiyat tekliflerinin alanında faaliyet gösteren kişilerden alındığı ve mevzuatta düzenlenen şekil kurallarına uygun olduğu anlaşılmıştır. Ancak, anılan makinelerin amortisman, yedek parça, tamir bakım, sermaye faizi, sigorta ve nakil-montaj-demontaj vb. giderlerine ilişkin herhangi bir hesaplama yapılmadığı, anılan rayicin alt bileşenlerinden birisi olan amortisman bedelinin açıklanması için makinelerin kendi malı olarak aktifinde kayıtlı olduğunu gösterir bir belge sunulmadığı, bu durumda resmi rayicin kullanılmak suretiyle açıklama yapılması gerektiği

anlaşılmıştır.

Yukarıda yapılan açıklamalar doğrultusunda üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri ile amortisman girdisinin açıklanmasının mümkün bulunmadığı, ayrıca sunulan fiyat teklifinde yer alan tutarların kamu kurum ve kuruluşları tarafından yayımlanan 2019 yılı rayiçlerinden düşük olduğu anlaşıldığından, aşırı düşük teklif açıklamasının bu yönüyle uygun olmadığı ve başvuru sahibinin anılan hususa yönelik iddiasının yerinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Nakliye girdilerine ilişkin olarak Karayolları taşıma formüllerinin kullanıldığı, üçüncü kişilerden fiyat teklifi alınmadığı, hesaplamalarda idarenin düzenlediği analiz formatlarına uygun olarak malzeme ölçü biriminin ton cinsinden, yoğunluk değerinin (Y) "1", taşıma katsayısının (K) "330" olarak alındığı, taşıma mesafelerinin ise analiz formatlarında belirtilen mesafelerle uyumlu olduğu tespit edilmiştir.

Analizlerde işçilik ücretlerinin 11,38 TL olarak belirtildiği tespit edilmiş olup, işçilik ücretleri için teklif edilen tutarın ihale tarihinde yürürlükte olan saatlik asgari ücretin altında olmadığı anlaşılmıştır.

Aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulan analizlerde belirtilen girdi miktarlarının, idare tarafından aşırı düşük teklif açıklama talebi yazısı ekinde gönderilen analiz formatlarında belirtilen miktarlar ile uyumlu olduğu, analizlerde açıklama istenilmeyecek olan analiz girdilerine ilişkin olarak öngörülen bedellerin belirtildiği, açıklama istenilmeyen analiz girdilerine bedel öngörülmemesinin söz konusu olmadığı, istekli tarafından teklif dosyasında sunulan birim fiyat teklif cetvelinde belirtilen fiyatlar ile analizlerde belirtilen toplam analiz tutarlarının birbiriyle uyumlu olduğu, analizlerde aynı girdiler için aynı fiyatların belirtildiği görülmüş, analizlerde aritmetik hata tespit edilmemiştir.

Yukarıda yer verilen tespitler neticesinde; ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi isteklinin aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında polimer modifiye bitüm plenti ile “asfalt kazıma makinası (400 HP gücünde max 2.05m freze genişliğinde, 0.15 m freze derinliğinde, konveyörlü” girdisinin fiyatını tevsik etmek üzere üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi sunduğundan aşırı düşük teklif açıklamasının uygun olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

– MAU Yapı İnş. A.Ş. – Mehmet Ali Ünal İnş. Taah. Mad. San. ve Tic. A.Ş. İş Ortaklığı ile ilgili yapılan değerlendirmeler:

Anılan istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında; açıklama istenen iş kalemlerine ilişkin analizlerin, açıklama istenen 3 adet analiz girdisine ilişkin olarak (“mermer tozu-beyaz”, “her cins ve tonajda motorlu araç taşıma katsayısı K” ile “polimer modifiye bitüm plenti”) kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış olan rayiçlerin belirtildiği listenin, açıklama istenen 3 adet analiz girdisine ilişkin olarak [bitüm katkısı SBS (Bitümü modifiye edici katkı maddesi), elyaf, asfalt kazıma makinesi] üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin ve bahse konu fiyat tekliflerinin dayanağı olarak düzenlenen EK-0.5 ve EK-0.6 tutanaklarının, “mazot” girdisinin fiyatının tevsik edilmesi amacıyla yapılan hesaplama ile ilişkin belgelerin sunulduğu anlaşılmıştır.

Söz konusu istekli tarafından “mermer tozu-beyaz”, “her cins ve tonajda motorlu araç taşıma katsayısı K” ile “polimer modifiye bitüm plenti” girdileri için öngörülen fiyatların, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanan 2019 yılı rayiç fiyatlarının altında olmadığı anlaşılmıştır.

Bitümü modifiye edici katkı maddesi girdisi için öngörülen fiyatın tevsiki amacıyla İstanbul Teknik Asfalt Tek. A.Ş.den alınan fiyat teklifi sunulduğu, fiyat teklifinin üzerinde SMMM imza ve kaşesi ile “Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın/fiyatların, mükellefin yasal defter ve belgelerine

göre tarafımca düzenlenerek onayladığımız 01.07.2019 tarih ve STT/2019-034 sayılı satış tutarı tespit tutanağındaki ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmadığını beyan ederim." beyanının bulunduğu, fiyat teklifi ekinde satış tutarı tespit tutanağının da sunulduğu, elyaf katkı malzemesi girdisi için öngörülen fiyatın tevsiki amacıyla Asfamak İth. İhr. San. Tic. Ltd. Şti.den alınan fiyat teklifi sunulduğu, fiyat teklifinin üzerinde SMMM imza ve kaşesi ile "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın/fiyatların, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımca düzenlenerek onaylanan 19.07.2019 tarih ve 2 sayılı satış tutarı tespit tutanağındaki ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmadığını beyan ederim." beyanının bulunduğu, fiyat teklifi ekinde satış tutarı tespit tutanağının da sunulduğu görülmüştür.

Kamu ihale mevzuatı uyarınca istekliler tarafından teklifi oluşturan maliyet bileşenlerine ilişkin üçüncü kişilerden fiyat teklifi alınması durumunda, öncelikli olarak fiyat teklifini veren kişiyle tam tasdik sözleşmesi yapan veya beyannamelerini imzalamaya yetkili olan meslek mensubu tarafından ilgisine göre teklife konu mal veya hizmet için fiyat tekliflerinin dayanağı olarak maliyet tespit tutanağı (Ek-0.5) veya satış tutarı tespit tutanağı (Ek-0.6) düzenleneceği ve meslek mensubu tarafından muhafaza edileceği, tutanakların son veya bir önceki geçici vergi beyanname dönemine ilişkin olarak düzenlenmesi gerektiği, söz konusu tutanakların istekliler tarafından fiyat teklifinin ekinde idareye sunulmayacağı, ancak idare veya Kurum tarafından gerekli görülmesi halinde bu tutanakların meslek mensubundan istenebileceği, fiyat tekliflerinin, teklife konu alanda faaliyet gösteren üçüncü kişilerden alınması gerektiği ve üzerine meslek mensubu tarafından mevzuat uyarınca bulunması gereken ibarenin yazılıp imzalanarak iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Söz konusu istekli tarafından sunulan fiyat tekliflerinin üzerine SMMM tarafından mevzuat uyarınca bulunması gereken ibarenin yazıldığı, imzalandığı ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelendiği görülmüş olup, idarece açıklama isteme yazısında istenmemiş olmakla birlikte istekli tarafından sunulan EK-0.6 nolu satış tutarı tutanakları incelendiğinde, ihale tarihinin 18.06.2019 olduğu göz önünde bulundurulduğunda tutanaklarda belirtilen geçici vergi beyanname dönemlerinin 2019 Yılı I.Dönem ve 2018 Yılı IV.Dönem olduğu, fiyat tekliflerinin dayanağı olarak düzenlenen EK-0.6 tutanaklarının hangi ürüne ilişkin olarak düzenlendiğinin belirtildiği, fiyat tekliflerindeki birim fiyatların, ilgili EK-0.6 tutanaklarında tespit edilen ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmadığı, fiyat tekliflerinde belirtilen girdi cinsleri ile analizlerde belirtilen girdi cinslerinin uyumlu olduğu, diğer yandan fiyat tekliflerinin girdi birim fiyatı üzerinden alındığı, dolayısıyla analizlerde belirtilen girdi miktarlarının üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinde belirtilmesinin zorunlu olmadığı tespit edilmiştir. Netice itibariyle anılan girdiler için öngörülen fiyatların tevsiki amacıyla sunulan belgelerde kamu ihale mevzuatına aykırılık bulunmadığı anlaşılmıştır.

Anılan istekli tarafından "asfalt kazıma makinası (400 HP gücünde max 2.05m freze genişliğinde, 0.15 m freze derinliğinde, konveyörlü)" için öngörülen 700.000,00 TL'nin tevsiki amacıyla Öztaşlar Taahhüt ve Petrol Ürn. San. Ti. A.Ş.den alınan fiyat teklifinin ve EK-0.5 no.lu maliyet tespit tutanağının sunulduğu görülmüştür.

Aşırı düşük teklif açıklaması yapacak istekliler tarafından makine ve ekipman girdilerinin bileşenlerinden amortismanaya yönelik yapılacak açıklamalarda, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanan rayiçlerin kullanılması veya makine ve ekipmanın isteklinin kendi malı olması halinde ilgili makine ve ekipmanın edinim bedeli üzerinden açıklama yapılması gerekmekte olup, üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri ile

amortisman girdisinin açıklanması mümkün bulunmamaktadır.

Söz konusu istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında "asfalt kazıma makinası (400 HP gücünde max 2.05m freze genişliğinde, 0.15 m freze derinliğinde, konveyörlü)" girdisinin fiyatını tevsik etmek üzere üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi sunulduğu, bahse konu makinenin amortisman, yedek parça, tamir bakım, sermaye faizi, sigorta ve nakil-montaj-demontaj vb. giderlerine ilişkin herhangi bir hesaplama yapılmadığı, anılan rayicin alt bileşenlerinden birisi olan amortisman bedelinin açıklanması için makinenin kendi malı olarak aktifinde kayıtlı olduğunu gösterir bir belge sunulmadığı, bu durumda resmi rayicin kullanılmak suretiyle açıklama yapılması gerektiği anlaşılmıştır. Envanterinde aşırı düşük teklif açıklaması istenilen iş makinesi bulunan istekliler bakımından bu durumun Kanun'un 38'inci maddesinde yer alan avantajlı koşul olarak kullanılabileceği, ancak şikayete konu söz konusu durumda, iş makinesinin açıklama sunan isteklinin envanterinde kayıtlı olduğunu tevsik edici amortisman defteri vb. belgeler sunulmadığı, başka bir anlatımla isteklinin kendi malı olarak açıklamada kullanılabileceği iş makinesi olmaksızın fiyat teklifi alınmak suretiyle amortisman maliyetine ilişkin açıklama yapılmasının uygun olmayacağı, öte yandan yukarıda yapılan değerlendirmelerin aksine bir kabulün ise kendi malı aracı iş makinesi bulunan isteklilerce kullanılması mümkün olan avantajlı koşul açısından haksızlık doğuracağı,

Ayrıca sunulan fiyat teklifinde yer alan tutarın Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yayımlanan 2019 yılı rayicinden oldukça düşük olduğu, söz konusu fiyatların, makinelerin 1 saatlik çalışma bedelinin önemli bir bileşeni olan amortisman maliyetini doğrudan etkilediği, böylelikle isteklinin gerçek edinim değeri veya kamu kurum ve kuruluşları tarafından yayımlanan rayiçler üzerinden hesaplanması gereken amortisman maliyetini, üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi kullanmak suretiyle fiktif bir edinim maliyeti üzerinden

hesaplayarak kendi lehine fiyat avantajı sağladığı anlaşıldığından, amortisman girdisinin fiyat teklifi ile açıklanabilmesine izin veren mevzuat hükmü de bulunmadığı göz önüne alındığında söz konusu makine için yapılan açıklamanın uygun olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Toplantı No : 2019/056

Gündem No : 25

Karar Tarihi : 26.12.2019

Karar No : 2019/UY.II-1701